

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului depus de avocata Panov Diana, în interesele ÎI „Vasile Panov”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Vasile Panov” către SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la nulitatea facturilor fiscale, avizului de deconectare, proceselor de prelevare a probelor de ape uzate, raportului de încercări, precum și obligarea la restituirea plăților, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva încheierii din 1 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-243/24
NR. PIGD 2-15181397-01-3r-28102024)*

Termenul depunerii cererii de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – jud. V. Sîrbu
Curtea de Apel Chișinău – jud. G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici

11 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de avocata Panov Diana, în interesele ÎI „Vasile Panov”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 13 iunie 2018, ÎI „Vasile Panov” a inițiat o acțiune în instanță împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, solicitând anularea unor ordine, facturi fiscale, avize de deconectare, procese-verbale de prelevare a probelor de ape uzate și rapoarte de încercări. De asemenea, a solicitat restituirea unor plăți, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

2. Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta a depus mai multe cereri de concretizare și majorare a pretențiilor. Ultima cerere, depusă la 14 decembrie 2023, cuprindea următoarele solicitări:

- Repunerea în termen;
- Anularea unui set de facturi fiscale emise între februarie 2018 și februarie 2019;
- Anularea avizului de deconectare nr. 1200/5952 din 13 iunie 2018;
- Anularea proceselor-verbale de prelevare a probelor de ape uzate din perioada februarie–octombrie 2018 și a raportului de încercări nr. 272 din 1 martie 2018;
- Anularea informațiilor privind rezultatele probelor din 26 octombrie 2018 și a celor aferente facturilor contestate;
- Obligarea S.A. „Apă-Canal Chișinău” la restituirea sumei de 7797,56 lei, achitată pentru servicii de canalizare, inclusiv TVA;
- Încasarea sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, reprezentând câte 5 000 lei pentru fiecare an din perioada 2018–2023;
- Încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridic

3. Prin hotărârea din 25 aprilie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a respins acțiunea formulată de ÎI „Vasile Panov” ca fiind neîntemeiată.

4. Nemulțumită de soluția primei instanțe, la data de 30 iulie 2024, ÎI „Vasile Panov”, prin avocata sa, Panov Diana, a declarat apel împotriva hotărârii din 25 aprilie 2024, solicitând:

- Repunerea în termen pentru depunerea apelului;
- Admiterea cererii de apel;
- Casarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 25 aprilie 2024 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de ÎI „Vasile Panov”.

5. Prin încheierea din 1 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea ÎI „Vasile Panov” privind repunerea în termenul de declarare a apelului. S-a declarat inadmisibil apelul depus de ÎI „Vasile Panov” împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 25 aprilie 2024, din motivul depunerii apelului după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ (f.d. 4-7, Vol. III).

6. La data de 15 octombrie 2024, ora 09:42, avocata Panov Diana, reprezentând interesele ÎI „Vasile Panov”, a depus recurs la instanța de apel împotriva încheierii din 1 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău. Aceasta a solicitat admiterea cererii, casarea încheierii contestate, examinarea cererii de repunere în termen, dispunerea repunerii în termen și trimiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului pe fond.

7. La data de 4 noiembrie 2024, ora 18:23, prin intermediul poștei electronice, avocata Panov Diana, reprezentând interesele ÎI „Vasile Panov”, a depus o cerere de concretizare a cerințelor în cadrul recursului. În această cerere, avocata a formulat următoarele solicitări: admiterea cererii de recurs, casarea încheierii din 1 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, admiterea cererii de repunere în termen și restituirea cauzei la rejudecare pentru examinare în fond a cererii de apel.

8. În motivarea recursului, a invocat că nu a avut posibilitatea de a verifica informațiile invocate de instanța de apel pe portalul oficial, deoarece, la momentul respectiv, se afla în Statele Unite ale Americii, unde accesul la anumite site-uri din Republica Moldova este restricționat. În sprijinul acestei afirmații, este anexată conversația cu o prietenă pe Viber din data de 20 mai 2024, care confirmă această situație.

9. Referitor la argumentul instanței de apel conform căruia Diana Panov s-ar fi semnat pe avizele de recepție din data de 20 mai 2024, avocata a anexat dovada din portalul cetățeanului (<https://mcabinet.gov.md>), care indică faptul că aceasta nu se afla în țară la data respectivă. Avocata a susținut

că semnătura de pe avize nu îi aparține și că persoana care s-a semnat nu putea fi ea.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Conform art. 232 din Codul administrativ,

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

11. Art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ,

„Instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).”

12. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

13. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

14. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

15. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

16. Potrivit art. 96 alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

17. Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ:

„Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

- a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării;
- b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată;
- d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

18. Art. 65 alin. (1) din Codul administrativ:

„Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.”

19. Art. 24 alin. (1) din Codul administrativ:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

20. Art. 105 alin. (6) din Codul de procedură civilă:

„Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curînd posibil.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că încheierea din 1 octombrie 2024 a fost notificată avocatei Panov Diana, reprezentând interesele Î.I. „Vasile Panov”, prin poșta electronică, la data de 7 octombrie 2024, ora 12:42. Cererea de recurs a fost depusă în termen, la data de 15 octombrie 2024, conform prevederilor art. 242 din Codul administrativ.

22. Cu referire la situația din speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la 25 aprilie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat hotărârea, prin care a respins acțiunea formulată de ÎI „Vasile Panov” ca fiind neîntemeiată (f.d. 229, Vol. II).

23. La 30 iulie 2024, ora 10:49, prin intermediul poștei electronice, ÎI „Vasile Panov”, prin avocata sa, Panov Diana, a declarat apel împotriva hotărârii din 25 aprilie 2024 (f.d. 238, Vol. II).

24. Prin încheierea din 1 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea ÎI „Vasile Panov” privind repunerea în termenul de declarare a apelului. S-a declarat inadmisibil apelul depus de ÎI „Vasile Panov” împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din

25 aprilie 2024, din motivul depunerii apelului după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ (f.d. 4-7, Vol. III).

25. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea contestată a fost emisă în conformitate cu prevederile art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, care prevede că apelul este declarat inadmisibil în situația în care apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

26. Actele dosarului confirmă că prezenta cauză se află pe rolul primei instanțe începând cu data de 13 iunie 2018. Avocata Diana Panov a fost împuternicită să reprezinte interesele Î.I. „Vasile Panov” la data de 1 iulie 2018, aspect confirmat prin mandatul seria AM nr. 1173329 (f.d. 21, Vol. I).

27. Pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, avocata Diana Panov a participat activ la ședințele de judecată stabilite pentru această cauză, fapt confirmat prin procesele-verbale ale ședințelor din 13 august 2018 (f.d. 38, Vol. I), 20 noiembrie 2018 (f.d. 141, Vol. I), 5 decembrie 2018 (f.d. 143, Vol. I), 25 februarie 2019 (f.d. 176, Vol. I), 27 octombrie 2023 (f.d. 161, Vol. II), 4 decembrie 2023 (f.d. 206, Vol. II) și 14 decembrie 2023 (f.d. 207, Vol. II). De asemenea, aceasta a avut un rol activ, formulând și depunând diverse cereri adresate instanței de judecată.

28. Conform prevederilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, termenul de 30 de zile pentru declararea apelului începe să curgă de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu de la comunicarea acesteia.

29. Această prevedere subliniază caracterul imperativ al termenelor procedurale, asigurând stabilitate și previzibilitate în desfășurarea procesului judiciar. Prin stabilirea momentului de la care începe să curgă termenul – respectiv de la pronunțarea dispozitivului – legiuitorul urmărește să responsabilizeze părțile în ceea ce privește supravegherea derulării cauzei și respectarea termenelor legale.

30. Cu toate acestea, în situații excepționale, cum ar fi lipsa accesului părții la informațiile necesare sau neîndeplinirea obligațiilor de comunicare de către instanță, părțile pot invoca impedimente obiective care justifică repunerea în termen, în baza art. 114 din Codul administrativ. O astfel de abordare echilibrează principiul respectării stricte a termenelor cu cel al accesului la justiție, garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

31. Astfel, orice cerere de repunere în termen trebuie analizată în funcție de circumstanțele specifice ale speței, cu atenție asupra faptului dacă partea a fost în imposibilitate reală de a declara apelul în termenul prevăzut de lege.

32. Instanța de recurs subliniază că avocata Diana Panov avea o obligație pozitivă de a se interesa constant de mersul procesului. Această obligație derivă din rolul activ al reprezentantului legal în cadrul procedurilor judiciare și presupune monitorizarea evoluției cauzei, respectarea termenelor legale și luarea tuturor măsurilor necesare pentru a asigura o reprezentare eficientă a intereselor clientului său.

33. Instanța de recurs apreciază ca neîntemeiat argumentul avocatei Diana Panov, potrivit căruia nu a avut posibilitatea de a verifica informațiile pe portalul oficial din cauza faptului că, la momentul respectiv, se afla în Statele Unite ale Americii, unde accesul la anumite site-uri din Republica Moldova ar fi restricționat.

34. În acest context, Completul de judecată subliniază că avocata avea posibilitatea să solicite sprijinul unei terțe persoane, cum este prietena menționată în conversația de pe Viber din 20 mai 2024, anexată ca probă. Invocarea imposibilității accesării portalului oficial, în era tehnologiilor informaționale și a comunicării la distanță, nu poate fi considerată un motiv întemeiat.

35. Referitor la susținerile avocatei Diana Panov, conform cărora nu a semnat avizul de recepție din data de 20 mai 2024, instanța de recurs le acceptă și constată că, într-adevăr, potrivit extrasului din portalul cetățeanului (<https://mcabinet.gov.md>), se confirmă că aceasta nu se afla în țară la data respectivă. Extrasul arată o ieșire din țară la data de 6 mai 2024 și o revenire la 22 mai 2024. Cu toate acestea, acest fapt nu poate constitui un motiv excepțional și justificat pentru repunerea în termen a cererii de apel, întrucât avocata Diana Panov nu a demonstrat cui aparține semnătura de pe avizul de recepție. Potrivit art. 105 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citarea legală poate fi realizată și prin intermediul persoanelor apropiate cu care destinatarul locuiește, cu condiția ca acestea să-și dea consimțământul pentru primirea citației. Persoana care primește citația are obligația de a o transmite destinatarului în cel mai scurt timp posibil. În consecință, avocata Diana Panov nu a probat faptul că citația nu i-a fost comunicată și nici nu a clarificat circumstanțele legate de semnătura de pe avizul de recepție adresat pe numele ei.

36. Mai mult, materialele cauzei includ avizul de recepție care confirmă primirea copiei hotărârii de către ÎI „Vasile Panov” la data de 20 mai 2024, expediată la adresa indicată în Extrasul din Registrul persoanelor juridice, respectiv „mun. Chișinău, str. I. Vatamanu, 7” (f.d. 233, Vol. II).

37. Prin urmare, având în vedere interesul sporit al ÎI „Vasile Panov” în această cauză, acesta avea obligația să întreprindă toate măsurile necesare pentru a notifica avocata Diana Panov despre primirea copiei dispozitivului hotărârii sau, alternativ, să depună personal la instanța de judecată o cerere de apel nemotivată în termenul prevăzut de lege.

38. Obligația părților de a respecta termenul procedural este una de natură imperativă, impusă pentru a asigura stabilitatea și ordinea în procesul judiciar. Nerespectarea acestui termen, în absența unei cereri de repunere în termen fundamentată pe motive obiective și justificate, atrage sancțiunea inadmisibilității.

39. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO), părțile au obligația de a manifesta diligență în urmărirea cauzei și respectarea termenelor procedurale.

40. Recurenta avea responsabilitatea de a lua cunoștință de dispozitivul hotărârii în timp util și de a acționa prompt pentru a-și proteja drepturile. Neîndeplinirea acestei obligații justifică aplicarea sancțiunilor legale, întrucât ignorarea termenelor procedurale subminează principiile ordinii și eficienței procesului judiciar.

41. În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că apelul nemotivat a fost depus tardiv, iar temeiurile invocate pentru cererea de repunere în termen sunt neîntemeiate și nu pot fi acceptate.

42. Curtea de Apel Chișinău a aplicat în mod corect sancțiunea procedurală prevăzută de lege, respectând dispozițiile Codului administrativ și principiile stabilității raporturilor juridice, fundamentale într-un stat de drept.

43. Pe baza celor expuse, instanța de recurs constată temeinicia încheierii instanței de apel, reținând că recurentul nu a declarat apelul conform cerințelor prevăzute de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ. În consecință, se aplică sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrative.

44. Având în vedere considerentele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de avocata Panov Diana, în numele Î.I. „Vasile Panov”, este neîntemeiat. În consecință, recursul este respins, iar încheierea din 1 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău este menținută.

45. Ținând cont de cele expuse și în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit.b) și alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de avocata Panov Diana, în interesele ÎI „Vasile Panov” și menține încheierea 1 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă